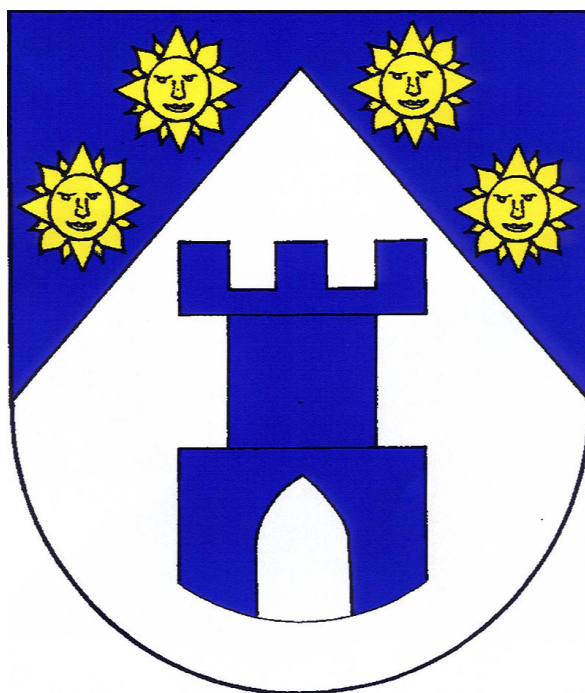

PROGRAM ROZVOJE

OBCE BOSEŇ

Schváleno Zastupitelstvem obce Boseň dne 12.11.2015

ÚVOD

Program rozvoje obce Boseň je důležitým dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority obce, a týká se všech oblastí života našich obyvatel. Měl by sloužit jako obraz toho, jak si lidé představují budoucnost naší obce. Odráží v dlouhodobém horizontu přání, jak má vypadat místo, kde žijeme.

Všichni si jistě přejeme, aby naše obec byla tím příjemným domovem, ve kterém budeme se svými rodinami spokojeni. Pojdme tedy toto společně uskutečňovat, aby cílem našeho snažení byl rozvoj procesů, které příjemně ovlivní kvalitu života obyvatel naší obce a jejich dalších generací. K dosažení tohoto cíle je nutná i rovnováha mezi hospodářským rozvojem a sociálními potřebami obyvatel. Celý tento rozvoj musí též respektovat životní prostředí.

Při tvorbě nového strategického plánu se vycházelo ze stávajícího (z roku 1992), průběžně aktualizovaného „Místního programu obnovy vesnice“ a také z požadavků místních spolků i jednotlivců.

Program rozvoje tak přispívá k tomu, aby obec efektivněji využívala finanční prostředky z vlastního rozpočtu i dostupné dotace.

Program rozvoje obce (dále nejčastěji jen PRO) obsahuje dvě základní části – část analytickou, zaměřenou na zachycení stávajícího stavu obce (vývoj počtu obyvatel, národností zaměstnanosti) a část návrhovou, shrnující zvolené budoucí cíle a možné cesty k jejich dosažení.

Do vypracování tohoto dokumentu byla zapojena pracovní skupina, která byla za tímto účelem sestavena: Kočová Radmila, Maudrová Hana, Šorejs Miroslav.

Tento dokument vznikl v průběhu druhého pololetí roku 2015. Konečná verze programu rozvoje obce byla schválena zastupitelstvem obce na jeho zasedání dne 12. listopadu 2015 usnesením č. 8/2015.

OBSAH

Úvod	2
Obsah	3
1. <u>Analytická část</u>	
1.1. Historie obce	4
1.2. Poloha a území	5
1.3. Obyvatelstvo	6-7
1.3.1. Demografická situace	
1.3.2. Spolky a spolková činnost	
1.4. Hospodářství	8
1.4.1. Služby	
1.4.2. Firmy v obci	
1.5. Infrastruktura	9
1.5.1. Technická infrastruktura	
1.5.2. Dopravní infrastruktura	
1.5.3. Dopravní obslužnost	
1.6. Vybavenost	10
1.6.1. Bydlení	
1.6.2. Školství a vzdělání	
1.6.3. Zdravotnictví	
1.6.4. Sociální péče	
1.6.5. Kultura	
1.6.6. Sport a tělovýchova	
1.7. Životní prostředí	11
1.7.1. Stav životního prostředí	
1.7.2. Odpadové hospodářství	
1.8. Správa obce	12
1.8.1. Obecní úřad a kompetence obce	
1.8.2. Hospodaření obce	
1.8.3. Majetek obce	
1.8.4. Územní plánování	
1.8.5. Vnější vztahy a vazby	
2. <u>Návrhová část</u>	
2.1. Plánované projekty a akce	13
2.2. Průběžná činnost	13
2.3. Financování akcí	13

1. ANALYTICKÁ ČÁST

1.1. Historie obce

Lidské osídlení v katastru obce Boseň patří k nejstarším v Pojizeří. Dokazují to i archeologické lokality Hrada a Klamorna (lokalita Mužský), které jsou jedny z nejvzácnějších v Čechách a nálezy zde dokládají přítomnost lidí již v mladší době kamenné – před 5 000 lety. Po osídlení Slovyany zde bylo jedno z nejvýznamnějších hradišť kmene Charvátů.

Název Boseň je odvozen po Bosenovi nebo Božeňovi. Osada Zásadka a Zápudov mají název dle své polohy. V odborné literatuře se uvádí, že obec Boseň je v písemných pramenech poprvé připomínána v roce 1295. Ale v Codexu Diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae, v zakládací listině kapituly litoměřické u sv. Štěpána, ve výčtu poddanských úroků a daní, je k roku 1057 uveden v obci Boseň poddaný „*Kuchař, mající saně a pluh*“.

Dominantou obce je zřícenina hradu Valečov. První zmínka o jeho majitelích se připomíná z let 1316 – 1318. V době husitských válek patřili majitelé Valečova, kterým obec Boseň náležela, ke stoupencům husitství. V roce 1439 byl hrad dobyt a vypálen a tak se do poloviny 15. století nacházel v rozvalinách. O jeho znovuvybudování se zasloužil Vaněk z Valečova, královský úředník Jiřího z Poděbrad. Poté se majitelé často střídají. Po třicetileté válce je hrad ve špatném stavu, správci panství, kteří tu dosud žili, odcházejí a hrad je ponechán svému osudu. Slouží jako obydlí chudiny a zdroj levného stavebního materiálu. První opravy v novodobé historii provedl v roce 1914 Klub českých turistů, který provedl základní zajištění zříceniny. Od roku 1994 se vlastníkem hradu stala obec Boseň, která se z vlastních i dotačních finančních prostředků snaží hradu vrátit jeho tajemnou a majestátní krásu.

V okolí několika desítek metrů od hradu se nachází unikátní skalní byty, tzv. světničky. Poslední obyvatelé se odsud museli v roce 1892 na základě nařízení c.k. okresního hejtmanství v Mnichově Hradišti vystěhovat.

Další pamětihodností obce je barokní kostel sv. Václava z roku 1729, který stojí na místě původního gotického kostela sv. Jana Křtitele, připomínaného již ve 14. století. Na místním hřbitově i na několika místech po obci se nachází hroby vojáků padlých roku 1866 v Prusko – rakouské válce. Tuto událost, bitvu z 28. června 1866, připomíná i pomník zřízený c.k. praporem polních myslivců, nacházející se na vrchu Mužský.

1.2. Poloha a území

Obec Boseň se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Mladá Boleslav. Od okresního města je obec vzdálena 19 km. Dalším významnějším městem a pro nás zároveň obcí s rozšířenou působností je Mnichovo Hradiště vzdálené 5 km. Obec se nachází 78 km od hlavního města, Prahy.

Nadmořská výška obce je 277 m n.m. . Nejvyšším bodem je vrch Mužský - 463 m n. m. s mohylou na připomínku války prusko-rakouské z roku 1866. Současně je i nejvyšším bodem okresu Mladá Boleslav. Je součástí přírodní rezervace Příhrazské skály a CHKO Český ráj.

Obec tvoří čtyři místní části: Boseň, Zásadka, Mužský a Zápudov.

Celková rozloha katastru obce je 993 ha, z toho v katastrálním území Boseň 633 ha a v katastrálním území Mužský 360 ha.

Tabulka č. 1: Využití pozemků v ha (zdroj ČSÚ) – uvedeno v ha

Zemědělská půda	631,4
Lesní půda	308,3
Vodní plochy	2,7
Zastavěné plochy	13,5
Ostatní plochy	37,1

Tabulka č. 2: Obec Boseň v rámci administrativních jednotek EU (zdroj ČSÚ)

NUTS 1	Česká republika
NUTS 2	Střední Čechy
NUTS 3	Středočeský kraj
NUTS 4	okres Mladá Boleslav
NUTS 5	Boseň

Na území obce Boseň se nachází tyto zapsané kulturní památky:

- Areál hradiště a hradu Valečov : rejstř.číslo: 1499
  - a) Hradiště Valečov 1499/1
  - b) Jádro hradu Valečov 1499/2
  - c) Předhradí 1499/3
  - d) Opevněné hradiště 1499/4

- Areál kostela sv. Václava v Bosni: rejstř.číslo: 1496
  - a) Márnice s náhrobkem J.Hoppeho 1496/2
  - b) Hřbitovní zeď se 2 branami 1496/3
  - c) Kamenný kříž 1496/4

- Zvonička s křížkem na Mužském: rejstř.číslo: 4208

Památné stromy: 1 lípa: Boseň pod Valečovem
1 lípa: Zásadka u kapličky
Skupina stromů na návsi na Mužském: 1 ks lípa srdčitá, 31 jírovec maďal

Dle nařízení vlády ČR ze dne 24.5.1995 byla náves Mužský vyhlášena vesnickou památkovou rezervací.

1.3. Obyvatelstvo

1.3.2. Demografická situace

Do konce roku 2014 žilo v Bosni 465 trvale hlášených obyvatel. Vývoj počtu obyvatel obce vykazuje stabilní růst. Nejčastějšími příchozími jsou mladé rodiny. Největší nárůst počtu obyvatel byl zejména v letech 2008 – 2010, kdy došlo k dostavbě nemovitostí v lokalitě ve Štěpnici. Lze předpokládat, že snadná dostupnost Mladé Boleslavi (zaměstnavatel Auto Škoda a.s.), díky blízkosti silnice pro motorová vozidla, poměrně dobrá infrastruktura a vybavenost (vodovod, splašková kanalizace, mateřská škola, obchod smíšeného zboží) do obce přivede i další obyvatele.

Hodnota průměrného věku obyvatel je 39,04.

Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v obci (zdroj ČSÚ – databáze demografických údajů v obcích ČR)

Rok	Obyvatel k 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Obyvatel k 31.12
1991	353	8	7	9	14	349
1995	361	5	6	15	9	366
2000	357	4	2	14	4	369
2005	385	4	3	17	4	399
2010	434	3	6	24	9	446
2014	456	7	5	21	14	465

Tabulka č. 4: Obyvatelstvo podle věku (zdroj ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

	Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelé celkem	445	241	204
0 – 14 let	64	43	21
15 – 19	40	20	20
20 – 29	46	31	15
30 – 39	82	43	39
40 – 49	64	37	27
50 – 59	64	33	31
60 – 64	26	12	14
65 – 69	20	8	12
70 – 79	21	9	12
80 a více	17	4	13

Tabulka č. 5: Obyvatelstvo podle pohlaví a rodinného stavu (zdroj ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

	Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelé celkem	445	241	204
Svobodní, svobodné	169	114	55
Ženatí, vdané	205	103	102
Rozvedení, rozvedené	34	21	13
Vdovci, vdovy	37	3	34

Tabulka č. 6: Struktura obyvatelstva podle dosaženého vzdělání (zdroj ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

	Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelé ve věku 15 a více let	381	198	183
Základní, vč. neukončeného	80	37	43
Střední, vč. vyučení	152	89	63
Úplné střední (s maturitou)	97	49	48
Nástavbové	9	4	5
Vyšší odborné	4	2	2
Vysokoškolské	25	10	15

Tabulka č. 7: Obyvatelstvo podle národností (zdroj ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2011)

	Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelstvo celkem	445	241	204
Česká	296	153	143
Moravská	1	0	1
Slovenská	4	2	2
Německá	2	1	1
Ukrajinská	1	1	0
Neuvedeno	141	84	57

Tabulka č. 10: Situace na trhu práce k 1.1. daného roku (zdroj Ministerstvo práce a sociálních věcí)

	2005	2010	2011	2014	2015
Míra nezaměstnanosti (v %)	6,3	2,6	3,2	4,1	2,2

1.3.2. Spolky a spolková činnost

Spolky jsou významnými nositeli společenského dění v obci.

- a) Sbor dobrovolných hasičů: Boseň, Zásadka
- b) Myslivecký spolek
- c) Honební společenství
- d) Dobrovolní sportovci

Hasičské sbory se každoročně účastní okrskových soutěží v hasičském sportu. Pořádají plesy, zábavy. Rovněž dobrovolní sportovci pořádají celou řadu akcí: nohejbalové, golfové a badmintonové turnaje, turistické výlety. Oba spolky spolupracují s obecním úřadem při organizaci společenských akcí.

1.4. Hospodářství

1.4.2. Služby

- 1) Boseň: prodejna smíšeného zboží, Hospůdka ve škole, Agarden restaurant, občerstvení u Čihulků, občerstvení na hradě Valečov, masérské služby
- 2) Zásadka: Hospůdka na Zásadce (budova hasičské zbrojnice), sezónní kiosek na parkovišti pod hradem Valečov
- 3) Mužský: Restaurace na Krásné vyhlídce s ubytováním

1.4.2. Firmy v obci

- 1) M.S.B. v.o.s. Boseň 10 : silniční stavby
- 2) Agarden rostliny s.r.o., Boseň 124, zahradnictví
- 3) Agarden zahrady s.r.o., Boseň 124, zahradnictví
- 4) Agarden restaurant s.r.o., Boseň 124 : restaurační služby
- 5) MH Pojizerská s.r.o., Boseň 42 : realizace staveb
- 6) NTS – Šedivý, s.r.o., Boseň 38 : výroba a prodej výrobků z textilií
- 7) FB systém, s.r.o., Boseň 137 : kovovýroba
- 8) B-Gal s.r.o., Boseň 95, úprava kovových povrchů

Dále v obci sídlí několik drobných živnostníků.

Pozemkové úpravy v katastru obce nebyly provedeny. Prozatím ani nevznikla jejich potřeba.

1.5. Infrastruktura

1.5.1. Technická infrastruktura

- a) Vodovod: (provozuje VaK Mladá Boleslav, a.s). Je zaveden ve všech místních částech. Někteří vlastníci nemovitostí však doposud využívají vodu ze svých studní.
- b) Splašková kanalizace: (provozuje obec Boseň) Odkanalizována je pouze Boseň a Zásadka. Občané z Mužského a Zápudova vypouští splaškové vody do septiků. Mají možnost jejich vývozu na čističku odpadních vod v Bosni.
- c) Veřejné osvětlení: (v majetku obce). Je zavedeno ve všech místních částech
- d) Odpadové hospodářství: odvoz a likvidace komunálního odpadu, vč. tříděného, je zajišťována firmou COMPAG Mladá Boleslav s.r.o. Dvakrát ročně je prováděn sběr nebezpečných složek odpadů. Dále se v obci nachází kontejnery na malé elektrospotřebiče, světelné zdroje a oděvy. Sběrný dvůr se na území obce nenachází.
- e) Plyn do obce není zaveden. Přibližně v roce 2000 se konalo dotazníkové šetření zájmu občanů o plynofikaci obce. Zájem byl však velmi nízký.

1.5.2. Dopravní infrastruktura

Obcí Boseň prochází komunikace II. a III. třídy, Zbytek sítě tvoří místní komunikace IV. třídy. Jako páteřní lze označit silnici č. II/268, spojující směr Mimoň a Jičín. Technický stav komunikace v průtahu obcí je ve špatném stavu. To je zaviněno jejím nadměrným zatížením a vysokou frekvencí průjezdu kamionů a těžké zemědělské techniky. Místní komunikace se snaží obec průběžně opravovat. I zde se ale projevuje její nadměrné zatížení, zejména vozidly zásobujícími místní zahradnictví.

1.1.1. Dopravní obslužnost

Boseň, ležící při silnici II/268 je napojena po celý den na řadu autobusových spojů (Arriva Střední Čechy s.r.o., Dopravní podnik Kněžmost s.r.o.).

Dopravní obslužnost pro ostatní místní části (Zásadka, Zápudov, Mužský) je velmi špatná – pouze dva ranní spoje a jeden odpolední.

Po dobu turistické sezony je obec napojena na síť turistických autobusů, provozovaných Mikroregionem Český ráj.

Železnice do obce nebyla zavedena. Nejbližšími stanicemi je Mnichovo Hradiště a Kněžmost.

1.6. Vybavenost

1.6.2. Bydlení

V obci Boseň se nachází 222 nemovitostí, z toho 135 rodinných domů k trvalému bydlení, 76 k rekreaci a 11 podnikatelských objektů.

1.6.2. Školství a vzdělávání

Mateřská škola: na území obce je soukromou podnikající osobou provozována Mateřská školka waldorfského typu. Sídlí v pronajaté obecní budově. Školku navštěvují jak místní děti, tak i děti ze širokého okolí. Kapacita školky je 26 dětí. V současné době je umístění dětí do MŠ velkým problémem, jelikož poptávka převyšuje volné kapacity. Dříve naše děti navštěvovaly i MŠ v Mnichově Hradišti a Kněžmostu. Nyní však kvůli přísným přijímacím kritériím nebývají přijaty.

Základní školy: základní školní docházku vykonávají děti v Základní škole Kněžmost a Mnichovo Hradiště.

1.6.3. Zdravotnictví

Nejbližším a nejnavštěvovanějším zdravotnickým zařízením pro naše občany je zdravotní středisko Kněžmost, které je vzdáleno cca 2 km. Nachází se zde ordinace praktického, zubního a dětského lékaře a gynekologie.

Zdravotnická záchraná služba vyjíždí z Mladé Boleslavi nebo z Mnichova Hradiště.

1.6.4. Sociální péče

V obci se nenachází žádné zařízení sociální péče. Péče o seniory a zdravotně znevýhodněné je zde zajišťována především rodinnými příslušníky. Existuje také možnost využít služeb organizací zaměřených na poskytování sociálních služeb v domácím prostředí klienta.

1.6.5. Kultura

Pro kulturní účely je v obci využívána zejména Hospůdka ve škole v Bosni, kde se každoročně koná několik plesů. Větší množství kulturních aktivit je provozováno v přírodním amfiteátru v předhradí Valečova (koncerty, dětské akce). Kulturními památkami v Bosni je hrad Valečov a kostel sv. Václava.

1.6.6. Sport a tělovýchova

Pro sportovní účely je využíváno nohejbalové hřiště v obci, které se ale nachází na pozemku Státního pozemkového úřadu. V současné době se obec snaží získat tento a sousední pozemek zemědělské společnosti do svého vlastnictví a vybudovat zde víceúčelové hřiště. Rovněž fotbalové hřiště leží na státním pozemku. To však není pravidelně udržováno. Amatérští sportovci pořádají každoročně řadu turnajů: nohejbal, golf, badminton, turistické výlety.

1.7. Životní prostředí

1.7.1. Stav životní prostředí

Velká část rozlohy katastrů obce je zalesněna. Obec se z větší části nachází v CHKO Český ráj, což však přináší různá omezení. Jedná se například o regulaci stavební činnosti, směřující k zachování krajinného rázu. Kvalita ovzduší v obci je dobrá. Jedinými zdroji znečištění ovzduší je používání kotlů na pevná paliva, které využívá převážná většina obyvatel a dále výfukové plyny z automobilů, jelikož obcí Boseň prochází velmi frekventovaná silnice II. třídy. Areály či plochy s poškozením životního prostředí, lokality typu brownfield se v obci nevyskytují.

1.7.2. Odpadové hospodářství

Z výše popsaného systému likvidace komunálních odpadů (část Technická infrastruktura) je patrné, že odpad je z obce vyvážen specializovanou společností. V katastru obce se nenachází žádná zařízení určená k likvidaci odpadů či skládka.

1.8. Správa obce

1.8.1. Obecní úřad a kompetence obce

Obecní úřad Boseň zajišťuje správu pouze pro území obce. Obec zaměstnává celkem 2 osoby na hlavní pracovní poměr a to hospodářku obce a kastelána hradu Valečov. Ten je zaměstnán na hlavní pracovní poměr s nerovnoměrným rozvržením pracovní doby. Starosta/ka je pro výkon své funkce uvolněn. Další činnosti – úklid, sekání, zimní údržba komunikací, zajištění provozu ČOV a další dle aktuálních potřeb, jsou zajišťovány na základě dohody o provedení práce.

1.8.2. Hospodaření obce

Rozpočet obce bývá zpravidla sestavován jako vyrovnaný na příjmové a výdajové straně. V případě nutnosti vyšších výdajů během hospodářského roku a po schválení rozpočtového opatření zastupitelstvem obce, jsou zapojeny finanční prostředky z přebytků minulých let.

Schválený rozpočet a jeho plnění v posledních letech (v tisících)

<i>Rok</i>	<i>Rozpočtované příjmy</i>	<i>Skutečné příjmy</i>	<i>Rozpočtované výdaje</i>	<i>Skutečné výdaje</i>
2010	4.410	5.483	6.485	6.681
2011	4.920	5.822	5.805	5.462
2012	5.173	6.618	5.173	5.072
2013	5.875	11.163	5.875	10.451
2014	6.218	9.611	6.218	6.088

1.8.3. Majetek obce

V současné době vlastní obec několik budov v celkové pořizovací ceně 16.394.977,00 Kč. Jsou to hasičské zbrojnice v Bosni, na Zásadce a na Mužském, dále budova čp. 51 v Bosni – mateřská škola, budova čp. 45 – obecní úřad, budova čp. 51 v Bosni – společenský dům a sklady-garáže u čp. 86 v Bosni. Obec je zároveň majitelem dvou bytových – prostor v 1. patře budovy čp. 45 v Bosni a v části nemovitosti čp. 51 v Bosni.

Pořizovací cena staveb je v současné době 49.435.537,00 Kč. Nejhodnotnějšími stavbami je kanalizace a ČOV Boseň – Zásadka v ceně 24.232.227,00 Kč, dále například veřejné osvětlení, komunikace, hrad Valečov, amfiteátr a další.

1.8.4. Územní plánování

Obec má od roku 2012 schválen územní plán.

1.8.5. Vnější vztahy a vazby

Obec je členem těchto organizací:

- Svaz měst a obcí ČR
- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
- Sdružení Český ráj
- Spolek pro obnovu venkova
- MAS Český ráj a Střední Pojizeří

f) Dobrovolný svazek obcí Drábské světničky

2. NÁVRHOVÁ ČÁST

Ke zlepšení života našich občanů se navrhuje realizace těchto projektů:

2.1. Plánované projekty a akce

- Rekonstrukce, popř. vybudování nové hasičské zbrojnice v Bosni
- Oprava hřbitovní zdi
- Sanace zdiva na hradě Valečov
- Výstavba víceúčelového hřiště pro míčové hry, s venkovními posilovacími prvky a zázemím
- Vybudování chodníku v části od Čihulkových ke hřišti, popř. propojení se Zásadkou
- Dovybavení dětského hřiště na návsi v Bosni
- Uvedení do provozu turistické ubytovny v objektu čp. 45 v Bosni
- Vybudování veřejného osvětlení v části „Vordaň“
- Řešení problematiky odpadového hospodářství – zřízení sběrného dvora
- Výměna (odkup) pozemků č. 160 (bývalá stavba seníku) pro realizaci víceúčelového hřiště
- Žádost o převedení pozemků č. 299/3 (cesta okolo Ohrady), č. 298/13 (hřiště u Ohrady), č.298/12 (hřiště u Ohrady) a pozemek č. 834 (pro realizaci víceúčelového hřiště) do majetku obce od Státního pozemkového fondu
- Odstranění nelegálních skládek a jejich zajištění před dalším hromaděním odpadů

2.2. Průběžná činnost

- Údržba a zhodnocování nemovitého majetku obce
- Péče o veřejná prostranství
- Součinnost s místními spolky – hasiči, sportovci
- Zajišťování potřeb JSDH – JPO V
- Udržování kulturního a společenského života v obci
- Zajišťování sociálních potřeb občanů
- Opravy místních komunikací
- Podpora rozvoje cestovního ruchu
- Zvýšení návštěvnosti hradu Valečov
- Zatraktivnění okolí hradu Valečov

2.3. Financování aktivit

Financování výše uvedených aktivit bude zajištěno z rozpočtu obce a z případně získaných dotačních zdrojů.

Při přípravném, realizačním a organizačním zabezpečení jednotlivých akcí je nutné využít co největšího spolurozhodování a spolupodílení se občanů obce.